

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
„КРЕМЕНЧУЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ТЕХНОЛОГІЧНА АКАДЕМІЯ”
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ**

СХВАЛЕНО

на засіданні циклової комісії
викладачів української та іноземної
філології

Протокол № 7 від 25.02.2026

Голова циклової комісії

Світлана БІРЮКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

Деся КРУПІНА

«08» квітня 2026 року

ПРОГРАМА

вступного випробування у формі співбесіди
з предмету „Українська мова”

для здобуття освітнього ступеня фахового молодшого бакалавра
на основі базової загальної середньої освіти

Галузь знань:

А Освіта

Спеціальності:

A2 Дошкільна освіта

A3 Початкова освіта

Розглянуто

на засіданні приймальної комісії

Протокол № 04 від 08.04.2026

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Пошук нових підходів до професійної підготовки майбутніх фахівців обумовлюється реформуванням системи освіти в Україні та пришвидшується обставинами воєнного стану в нашій країні. Основними критеріями якості професійної підготовки виступають рівень компетентності випускників, їх уміння раціонально поєднувати набуті теоретичні знання з ефективним застосуванням їх на практиці.

Мета індивідуальної усної співбесіди з української мови полягає в з'ясуванні рівня теоретичних знань і практичних навичок вступника на навчання для здобуття освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти.

Програма містить:

- вимоги щодо рівня сформованості компетентностей вступника;
- зміст навчального матеріалу, що виноситься на співбесіду;
- шкалу оцінювання;
- зразок білету;
- рекомендовану базу інформаційних ресурсів.

Нормативно-правову базу програми індивідуальної усної співбесіди складають:

- Порядок прийому на навчання закладів фахової передвищої освіти в 2026 році, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 23 березня 2026 року № 504, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 15 квітня 2026 року за № 510/45904;
- Правила прийому на навчання для здобуття фахової передвищої освіти в Фаховому коледжі Комунального закладу вищої освіти „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія” Полтавської обласної ради, схвалені педагогічною радою (протокол № 06 від 04.05.2026, затверджені вченою радою (протокол № 10 від 11.05.2026).

Організація індивідуальної усної співбесіди здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію, затвердженого вченою радою Коледжу (протокол № 3 від 13.04.2026 р.).

Результати співбесіди будуть використані під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на місця регіонального замовлення в межах ліцензованого обсягу.

Індивідуальна усна співбесіда проводиться згідно з розкладом, складеним приймальною комісією Коледжу.

Індивідуальна усна співбесіда може проводитися як в очному форматі, так і в дистанційному з використанням платформ Google Meet, ZOOM тощо.

ВИМОГИ ЩОДО РІВНЯ СФОРМОВАНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВСТУПНИКА

Учасник (учасниця) співбесіди повинен (повинна) вміти:

- розташовувати слова за алфавітом; наголошувати слова відповідно до орфоепічних норм; визначати звукове значення букв, основні випадки чергування голосних і приголосних звуків, чергування у-в, і-й; розпізнавати вивчені орфограми; правильно писати слова з вивченими орфограмами, знаходити й виправляти орфографічні помилки на вивчені правила;
- пояснювати лексичне значення слів; добирати до слів синоніми й антоніми та використовувати їх у мовленні; уживати слова в переносному значенні; знаходити в тексті й доречно використовувати в мовленні вивчені групи слів за значенням (омоніми, синоніми, антоніми, пароніми); пояснювати значення фразеологізмів, правильно й комунікативно доцільно використовувати їх у мовленні;
- визначати значущі частини слова; розрізняти форми слова й спільнокореневі слова, правильно вживати їх у мовленні;
- розпізнавати іменники; визначати належність іменників до певної групи за їхнім лексичним значенням, уживаністю в мовленні; правильно відмінювати іменники, відрізняти правильні форми іменників від помилкових; використовувати іменники в мовленні, послуговуючись їхніми виражальними можливостями;
- розпізнавати й відмінювати прикметники; визначати розряди прикметників за значенням; утворювати форми ступенів порівняння якісних прикметників; відрізняти правильні форми прикметників від помилкових;
- розпізнавати й відмінювати числівники; відрізняти правильні форми числівників від помилкових; правильно використовувати їх у мовленні; визначати сполучуваність числівників з іменниками; правильно утворювати форми числівників для позначення часу й дат;
- розпізнавати й відмінювати займенники; відрізняти правильні форми займенників від помилкових, правильно використовувати їх у мовленні; правильно писати займенники;
- розпізнавати дієслова та форми дієслів; визначати види, часи й способи дієслів; відрізняти правильні форми дієслів від помилкових; правильно писати особові закінчення дієслів;
- розпізнавати дієприкметники, визначати їхні морфологічні ознаки й синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприкметників від помилкових; добирати й комунікативно доцільно використовувати дієприкметники, дієприкметникові звороти та безособові форми на -но, -то в мовленні;
- розпізнавати дієприслівники, визначати їхні морфологічні ознаки, синтаксичну роль; відрізняти правильні форми дієприслівників від помилкових; правильно будувати речення з дієприслівниковими зворотами;

- розпізнавати прислівники, визначати їхню синтаксичну роль, ступені порівняння прислівників; відрізнити правильні форми ступенів порівняння прислівників від помилкових; правильно писати прислівники й сполучення прислівникового типу; добирати й комунікативно доцільно використовувати прислівники в мовленні;
- розпізнавати прийменники, визначати їхні морфологічні ознаки; правильно й комунікативно доцільно використовувати прийменники в мовленні;
- розпізнавати сполучники, визначати групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю, за вживанням і будовою; відрізнити сполучники від інших співзвучних частин мови; правильно й комунікативно доцільно використовувати сполучники в мовленні;
- розпізнавати частки; правильно писати частки;
- розпізнавати вигуки й правильно їх писати;
- розрізнити словосполучення й речення, сурядний і підрядний зв'язок між словами й частинами складного речення;
- розрізнити речення різних видів: за метою висловлювання, за емоційним забарвленням, за будовою, складом граматичної основи, за наявністю другорядних членів, за наявністю необхідних членів речення, за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення);
- визначати структуру простого двоскладного речення, особливості зв'язку між підметом і присудком; правильно й комунікативно доцільно використовувати прості речення. правильно вживати тире між підметом і присудком;
- розпізнавати види другорядних членів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості другорядних членів речення в мовленні;
- розпізнавати типи односкладних речень, визначати особливості кожного з типів; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості односкладних речень у власному мовленні;
- розпізнавати просте речення з однорідними членами, звертаннями, вставними словами, словосполученнями й реченнями, відокремленими членами (означеннями, прикладками, додатками, обставинами), зокрема уточнювальними; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості таких речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них;
- розпізнавати складні речення різних типів, визначати їхню структуру, види й засоби зв'язку між простими реченнями; добирати й конструювати складні речення, що оптимально відповідають конкретній комунікативній меті;
- розпізнавати складносурядні речення; комунікативно доцільно використовувати їхні виражальні можливості в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в складносурядному реченні;
- розпізнавати складнопідрядні речення, визначати їхню будову, зокрема

- складнопідрядних речень з кількома підрядними; визначати основні види підрядних частин, типи складнопідрядних речень за характером зв'язку між частинами; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості складнопідрядних речень різних типів у процесі спілкування; правильно розставляти розділові знаки в складнопідрядному реченні;
- розпізнавати безсполучникові складні речення; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості безсполучникових складних речень у мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них;
  - розпізнавати складні речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку; правильно й комунікативно доцільно використовувати виражальні можливості речень цього типу в мовленні; правильно розставляти розділові знаки в них;
  - замінювати пряму мову непрямою; правильно й доцільно використовувати в тексті пряму мову й цитати; правильно вживати розділові знаки в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом;
  - розпізнавати стилі мовлення, визначати особливості кожного з них; користуватися різноманітними виражальними засобами української мови в процесі спілкування для оптимального досягнення мети спілкування;
  - уважно читати, усвідомлювати й запам'ятовувати зміст прочитаного, диференціюючи в ньому головне та другорядне; критично оцінювати прочитане; аналізувати тексти різних стилів, типів і жанрів.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Фонетика. Графіка. Орфоенія. Орфографія

Алфавіт. Наголос. Співвідношення звуків і букв. Основні випадки уподібнення приголосних звуків. Спрощення в групах приголосних. Основні випадки чергування *у-в, і-й*. Правопис літер, що позначають ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів. Сполучення *йо,ьо*. Правила вживання м'якого знака (знака м'якшення). Правила вживання апострофа. Подвоєння букв на позначення подовжених м'яких приголосних і збігу однакових приголосних звуків. Правопис префіксів і суфіксів. Найпоширеніші випадки чергування голосних і приголосних звуків. Правопис великої літери. Лапки у власних назвах. Написання слів іншомовного походження. Основні правила переносу слів з рядка в рядок. Написання найпоширеніших складних слів разом і з дефісом. Правопис складноскорочених слів. Правопис відмінкових закінчень іменників, прикметників. Правопис *н* та *nn* у прикметниках і дієприкметниках, *не* з різними частинами мови.

Лексикологія. Фразеологія

Лексичне значення слова. Багатозначні й однозначні слова. Пряме та переносне значення слова. Омоніми. Синоніми. Антоніми. Пароніми. Лексика української мови за походженням. Власне українська лексика. Лексичні запозичення з інших мов.

Загальноживані слова. Професійна, діалектна, розмовна лексика. Терміни. Застарілі й нові слова (неологізми). Нейтральна й емоційно забарвлена лексика. Поняття про фразеологізми

Будова слова. Словотвір

Будова слова. Спільнокореневі слова й форми того самого слова.

Морфологія

Іменник

Іменник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Іменники власні та загальні, істоти й неістоти. Рід іменників: чоловічий, жіночий, середній. Число іменників. Відмінювання іменників. Незмінювані іменники в українській мові. Написання й відмінювання чоловічих і жіночих імен по батькові. Кличний відмінок іменників (на прикладі етикетних формул звертань).

Прикметник

Прикметник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Розряди прикметників за значенням (якісні, відносні, присвійні). Відмінювання прикметників. Ступені порівняння якісних прикметників: вищий і найвищий, способи їх творення. Зміни приголосних за творення ступенів порівняння прикметників.

Числівник

Числівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Типи відмінювання кількісних числівників. Порядкові числівники, особливості їх відмінювання. Особливості правопису числівників. Узгодження числівників з іменниками. Уживання числівників для позначення часу й дат.

Займенник

Займенник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Відмінювання займенників. Правопис неозначених і заперечних займенників.

Дієслово

Дієслово як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Вид дієслова (доконаний і недоконаний). Форми дієслова: дієвідмінювані, відмінювані (дієприкметник) і незмінні (інфінітив, дієприслівник, форми на -но, -то). Безособове дієслово. Способи дієслова: дійсний, умовний, наказовий. Творення форм умовного та наказового способів дієслів. Особові закінчення дієслів I та II дієвідміни. Чергування приголосних в особових формах дієслів теперішнього та майбутнього часу.

Дієприкметник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Активні та пасивні дієприкметники. Творення активних і пасивних дієприкметників теперішнього й минулого часу. Дієприкметниковий зворот. Безособові форми на -но, -то.

Дієприслівник як особлива форма дієслова: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Дієприслівниковий зворот.

Прислівник

Прислівник як частина мови: значення, морфологічні ознаки, синтаксична роль. Ступені порівняння прислівників: вищий і найвищий. Зміни приголосних за творення прислівників вищого та найвищого ступенів порівняння. Правопис прислівників на -о, -е, утворених від прикметників і дієприкметників. Написання разом, окремо й через

дефіс прислівників і сполучень прислівникового типу.

Службові частини мови

Прийменник як службова частина мови. Зв'язок прийменника з непрямыми відмінками іменника. Правопис прийменників.

Сполучник як службова частина мови. Групи сполучників за значенням і синтаксичною роллю: сурядні й підрядні. Групи сполучників за вживанням (одиничні, парні, повторювані) та за будовою (прості, складні, складені). Правопис сполучників. Розрізнення сполучників та інших співзвучних частин мови.

Частка як службова частина мови. Правопис часток.

Вигук як частина мови. Правопис вигуків.

Синтаксис. Словосполучення. Речення

Словосполучення й речення як основні одиниці синтаксису. Підрядний і сурядний зв'язок між словами й частинами складного речення.

Речення як основна синтаксична одиниця. Граматична основа речення. Порядок слів у реченні. Види речень за метою висловлювання (розповідні, питальні й спонукальні); за емоційним забарвленням (окличні й неокличні); за будовою (прості й складні); за складом граматичної основи (двоскладні й односкладні); за наявністю: другорядних членів (непоширені й поширені); за наявністю необхідних членів речення (повні й неповні); за наявністю ускладнювальних засобів (однорідних членів речення, звертань, вставних слів, словосполучень, речень, відокремлених членів речення).

Просте двоскладне речення. Підмет і присудок.. як головні члени двоскладного речення. Зв'язок між підметом та присудком. Тире між підметом і присудком. Другорядні члени речення. Означення. Прикладка як різновид означення. Додаток. Обставина. Порівняльний зворот.

Односкладні речення. Граматична основа односкладного речення. Типи односкладних речень за способом вираження та значенням головного члена: односкладні речення з головним членом у формі присудка (означено-особові, неозначено-особові, узагальнено-особові, безособові) та односкладні речення з головним членом у формі підмета (називні).

Просте ускладнене речення. Речення з однорідними членами. Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами; Речення зі звертанням. Речення зі вставними словами, словосполученнями й реченнями, їхнє значення. Речення з відокремленими членами. Відокремлені означення, прикладки - непоширені й поширені. Відокремлені додатки, обставини. Відокремлені уточнювальні члени речення. Розділові знаки в ускладненому реченні.

Складне речення. Типи складних речень за способом зв'язку їхніх частин: сполучникові й безсполучникові. Сурядний і підрядний зв'язок між частинами складного речення.

Складносурядне речення, його будова. Єднальні, протиставні й розділові сполучники в складносурядному реченні. Розділові знаки в складносурядному реченні.

Складнопідрядне речення, його будова. Головна й підрядна частини. Підрядні сполучники й сполучні слова як засоби зв'язку в складнопідрядному реченні. Основні види підрядних частин: означальні, з'ясувальні, обставинні (місця, часу, способу дії та ступеня, порівняльні, причини, наслідкові, мети, умови, допустові). Складнопідрядні речення з кількома підрядними, розділові знаки в них.

Безсполучникове складне речення. Розділові знаки в безсполучниковому складному

реченні.

Складне речення з різними видами сполучникового й безсполучникового зв'язку, розділові знаки в ньому.

Способи відтворення чужого мовлення. Пряма й непряма мова. Заміна прямої мови непрямою. Цитата як різновид прямої мови. Діалог. Розділові знаки, в конструкціях із прямою мовою, цитатою та діалогом.

Стилістика

Стилі мовлення (розмовний, науковий, художній, офіційно-діловий, публіцистичний), їхні основні ознаки, функції.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ

Усна співбесіда містить 5 питань з різних розділів мовознавства. Відповідь на кожне питання оцінюється 0-40 балами.

Максимальна кількість балів, що їх може набрати претендент на навчання, становить 200 балів. Вступник має право брати участь у конкурсі, якщо набирає 100–200 балів, і втрачає його, якщо набирає 99 балів і менше.

Відповіді вступника на співбесіді з української мови предметна екзаменаційна комісія оцінює за такими **критеріями**:

Оцінка в балах за відповідь на одне питання	Критерії оцінки
36-40	Відповідь на питання правильна, точна, вичерпна. Вступник переконливо аргументує свою позицію, демонструє належне розуміння понять. Виклад матеріалу логічний. Мовлення правильне й виразне, може містити поодинокі орфоепічні помилки.
31-35	Відповідь на питання правильна, але в окремих аспектах неточна або неповна. Вступник більшою або меншою мірою аргументує свою позицію, демонструє належне розуміння понять. Виклад матеріалу логічний. Мовлення правильне й виразне, може містити окремі орфоепічні та лексичні помилки.
25-30	Відповідь на питання правильна, але в окремих аспектах неточна та неповна. Вступник аргументує свою позицію, демонструє розуміння понять. Виклад матеріалу не завжди логічний і переконливий. Мовлення позначене великою кількістю помилок.
20-24	Відповідь на питання здебільшого правильна, містить неточності, які засвідчують недостатню глибину знань і недостатнє розуміння матеріалу. Вступник непереконливо аргументує свою позицію, подеколи нечітко тлумачить зміст понять. Мовлення бідне, з великою кількістю помилок.

0-19	Відповідь на питання неправильна, вступник володіє матеріалом на низькому рівні, не аргументує своєї позиції. Виклад побудований нечітко, судження необґрунтовані, недостатньо розвинена самостійність мислення. Мовлення бідне, невиразне, позначене великою кількістю помилок.
------	--

ЗРАЗОК БІЛЕТУ

1. Розставте слова за алфавітом.
Шапкар, метраж, лимарство, корч, лжесвідок, чудище, кусачки, шевальє.
2. Вставте пропущені букви, поясніть вибір.
Пр...кусити яз...ка, впадати в ро...нач, с...діти ...клавши руки, ...виватися в...юном.
3. Складіть словосполучення зі словами-омонімами так, щоб продемонструвати різницю в значенні.
Ручний, риссю, вид, річ.
4. Розберіть за будовою самостійні частини мови в реченні.
Прекрасний лелека у вільному польоті.
5. Визначте граматичні основи, дайте характеристику речення.
Останній сніг приречено білів, струмочок перший жебонів у тиші, і урочистий клекіт журавлів стояв до ранку в зорянім узвишші (М. Луків)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Авраменко О.М. Українська мова: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Грамота, 2022
2. Авраменко О.М. Українська мова: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Грамота, 2021
3. Авраменко О.М. Українська мова: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Грамота, 2017
4. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Освіта, 2022
5. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 7 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Освіта, 2020
6. Глазова О.П. Українська мова: підручник для 8 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Освіта, 2021
7. Голуб Н.Б., Горошкіна О.М. Українська мова: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Освіта, 2022.
8. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Генеза, 2022
9. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 6 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Генеза, 2020
10. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 8 класу

- закладів загальної середньої освіти. К.: Генеза, 2021
11. Заболотний О.В., Заболотний В.В. Українська мова: підручник для 9 класу закладів загальної середньої освіти. К.: Генеза, 2017
  12. Український правопис. К.: Наукова думка, 2019. 381 с.

